

Yhdessä tehdn tulosta

Jääliläiset asukasaktiivit Birger Ylisaukko-oja, Jaco Hubregtse ja Sanna Alalauri talkootyönä rakennetun vaellusreitit lintutornilta.

„Jäälissä asukkaiden aktiivisuus ja omatoimisuus suuntautuvat uuden luomiseen tai kuten aiemmin, yhdessä jätteitä vastustavaan vaikuttamiseen. Jäälän asukasryhdistyksen puheenjohtajan **Jari Larun** mukaan molemmissa tapauksissa jääliläisten aktiivisuus on ollut tuloksekasta.

K1UUTISET / 8

Dina Mando (vas.), Petra Kukkonen ja Veera Parkkinen paistamassa makkaraa ja keittämässä kahvia Kalamäen laavulla.

Jääliläiset ovat oma-toimisia

Talkootyöllä on kunnostettu Jäälinjärveä kymmenen vuotta, ja nyt on valmistumassa vaellusreitti ja erämaalatu Koiteliin.

**HELGE MURTOVAARA, TEKSTI
JARMO KONIAINEN, KUVAT**

Jäälän asukkaat ovat aktiivisia ja omatoimisia. Siitä on Jäälän asukasyhdistyksen puheenjohtajan **Jari Larun** mukaan jäänyt DNA ihmisten mieliin.

–Jääläin ei ole ilman asukkaiden aktiivisuutta saatu muuta kuin kuuden tynnyrinalan kokoinen hautausmaa 1800-luvulla. Ihan ensimmäisestä kansakoulusta alkaen kaikki on pitänyt tehdä kyläläisten aktiivisuudella vaikuttamalla päätöksentekijöihin tai tekemällä itse.

Tarina kerrotaan kaikille uusillekin asukkaalle, jotka lähtevät yhteiseen toimintaan mukaan. Omatoimisuus johti vuonna 2011 Kiimingin-Jäälän vesienhoitoyhdistyksen perustamiseen. Se osoittautui hy-

vin innokkaaksi talkooporukaksi.

Kymmenen vuoden aikana yhdistys on rakentanut Kalimenjoen valuma-alueelle kymmenen erilaista vesihoidorakennetta, kosteikolta, putkipatoja ja pohjakynnöksiä sekä 3,5 hehtaarin laskeutusaltaan Jäälinjärven päästä erotettuna.

–Jäälinjärvi on paremmassa kunnossa kuin koskaan. Yhteiskunnan rahoja on erilaisina avustuksina saatu, mutta Oulun kaupungin suoria budjettitoimia ei siihen ole kohdistettu eli se on tehty talkoilla.

Yhdistyksen sihteerin, asukasaktiivi **Birger Ylisaukko-ojan** mukaan kymmenen vuoden aikana on tehty 11000 talkootyötuntia. Kokonaispanostuksen hän arvioi noin puoleksi miljoonaksi euroksi, josta 15 euron tuntihinnalla hinnoiteltuna talkootyön osuus on

parisataatuhatta euroa.

–Tulokset ovat aika hyviä. Viisi kesää on oltu ilman sinilevää, limaleväänkin on kutakuinkin häipynyt ja kalakannan rakennekin on saatu kuntoon, Ylisaukko-oja sanoo.

Tuorein operaatio, mitä Jäälissä on tehty, on noin kahdeksan kilometrin mittainen Jääli-Koiteli-vaellusreitti ja erämaalatu. Kesäreitti Koiteliin saakka pyritään saamaan valmiiksi vielä tänä syksynä, erämaalatu on käytössä ensi talvena.

Vaellusyhdistyksen lisäksi siihen kuuluu kaksi laavua, lintutorni, näköalatasanne, näköalanurkka ja esteetön reitti Jäälissä Kalamäen laavulle sekä mittava informaatioaineisto. Noin 50 infotaulussa esitellään muun muassa luontoa, maankäyttöä, metsätaloutta, vesienhoi-

Asukasaktiivit Sanna Alalauri, Jaco Hubregtse ja Birger Ylisaukko-oja Jäälinjärvelä kunnostuksessa käytettyä työalustaa.

Kalamäen rauniolle on talkoilla toteutettu näköalatasanne, jota voi käyttää myös erilaisissa tapahtumissa.

Vaellusreitillä varrella on noin 50 infotaulua, joissa esitellään erilaisia asioita. Tämä taulu kertoo Kalamäen kosteikosta.

Yhteistyöllä saadaan enemmän aikaa

HELGE MURTOVAARA

Perinteisesti kaupunginosien ja kylien hankkeissa lähdetään siitä, että kun idea keksitään, ojennetaan käsi kaupungin suuntaan ja kerrotaan, että nyt tarvitaan grillipaikka, pitkospuut, paremmat viheralueet tai joitakin palveluja.

-Jäälissä on luotu erilaista kulttuuria. Jäälissä on totuttu vuosikymmenten aikana siihen, että on itse oltava aktiivinen, Jäälän asukasyhdistyksen puheenjohtaja **Jari Laru** miettii.

-On todettu, että vastaavalla volyymillä, millä vesienhoitoa on nyt tehty, kaupungilta ei resurssija olisi löytynyt. Ei sellaisia rahoja 200 000 asukkaan kaupungissa joka kaupunginosaan ole osoittaa.

Laru muistuttaa asukasaktiivien **Birger Ylisaukko-ojan** puhuneen paljon siitä, miten Jäälissäkin pystytään toimimaan paremmin kaupungin suuntaan.

-Ei siis niin, että me määräämme, että näin täytyy tehdä, vaan enemmän yhteistyötä ja yhdessä tekemistä. Kaupungin kanssa yhteisö ja yhdistykset saavat enemmän aikaa.

Ylisaukko-oja ilmaisee asian siten, että jos Jäälissä halutaan joku asia kuntoon, ryhdytään miettimään, onko jokin toinen tapa toteuttaa se kuin lähettää kirje valtuustolle tai puhua valtuutetuille.

-Kun kysymys on kaupungin asioista, pyrimme tekemään yhteistyötä kaupungin kanssa ja toteuttamaan asioita yhteisen tekemisen kautta. Yksi tärkeä tekijä on myös vastakkainasettelun välttäminen.

Ylisaukko-ojan mielestä vuoropuhelu Oulun kaupungin kanssa toimii nyt hyvin.

-Näissä omatoimihommissa on kaupungin kannalta erittäin tärkeä piirre se, että toimenpiteet ovat tavattoman kustannustehokkaita, koska niitä toteutetaan pääasiassa itsestään tulkottuna.

-Näin hankkeet toteutetaan erittäin halvalla. Jos julkinen organisaatio toteuttaa vastaavia hankkeita, niihin kertyy valtavasti ohjeistuskustannuksia.☒

toa, historiaa, energiaa sekä kalenlaisia asioita, joita maastossa on näkyvissä.

-Meille tämä on lähellä oleva oppimisympäristö, opettajana työskentelevä Jäälän asukasilojen varapuheenjohtaja **Sanna Alalauri** sanoo.

Reitin ovat rakentaneet jääliläiset talkoilijat pääasiassa 40 000 euron Leader -rahoituksella. Ylisaukko-ojan mieleen on jäänyt talkoisiin aktiivisesti osallistuneen, vuonna 2016 Suomeen ja Jäälään muuttaneen **Jaco Hubregtsein** lausahdus. Hän totesi, että on hienoa, kun suomalainen yhteiskunta tarjoaa näin valtavan paljon erilaisia palveluja, niin on joku tapa, jolla voi antaa takaisin yhteis-

kunnalle esimerkiksi tekemällä talkoityötä.

-Se on itse asiassa vienyt vain hieman vapaa-ajastani, mutta nyt voin perheeni tai ystäväni kanssa kävellä läpi metsän polkuja pitkän ja paistaa makkaraa yhdessä rakennetuilla laavuilla. Tuntuu hyvältä myötävaikuttaa yhteisöön, jossa kotimme on, Hubregtse pohtii.

Jäälissä on Larun mukaan yhdessä vuosikautia järjestetty aktiivisesti erilaisia tapahtumia, joissa Lionsklubi LC Jäälä, asukasyhdistys, vesienhoitoyhdistys, seurakunta ja koulu muodostavat kokonaisuuden riippuen asiasta.

Myös yhteiskunnalliset hankkeet ovat saaneet kylän liikkeelle ja esimerkiksi vastustamaan seudullista

jätteiden käsittelyaluetta, omaa sukua kaatopaikkaa. Ainoa, mikä jäi voimaan, oli Oulun jätevesilaitteen kompostointi Jäälän läheisyydessä. Se loppui 2020, kun asia kävi kaks kertaa korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

-Kansalaisaktiivisuudella asukasyhdistys ja muut jääliläiset toimijat yhdessä Kuivasjärven väen kanssa saivat sen pois.

Laru muistuttaa Jäälän olleen paikka, joka vielä ennen 1960-lukua oli karu jäkäläkangas, kun rehevä maanviljelys sijaitsi Kiiminkijokivarressa. Kiiminkissä se oli vähän paitiossa, mutta ei se oikein Ouluaakaan ole ollut.

-Jäälä on joutunut muovaamaan oman identiteettinsä, joka on tullut ehkä siitä toisesta ja mehengestä, Laru miettii.☒

Jäälivisio 2026

Yhteisötoiminnassa ohjenuorana on Jäälivisio 2026, jota päivitetään asukasiloissa.

"Visiossa Jäälä on kaupungissa luonnon keskellä -tyyppinen paikka - sellainen asuinpaikka, josta voi sanoa, että se on paras paikka asua."

Jari Laru
puheenjohtaja,
Jäälän asukasyhdistys